

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/800/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215205542
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4215205542.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľky: U. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., G. XXX, zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Urban, s. r. o., so sídlom Bratislava, Uhrova 18, proti odporcovi: S. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., G. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Natália Borsosová, s. r. o., so sídlom Komárno, Ul. B. Királya 6, o návrhu navrhovateľky na určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľky, čo do zamietajúcej časti a o odvolaní odporcu do vyhovujúcej časti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 8. júla 2015 č. k. 9C/66/2015-45 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol o návrhu navrhovateľky na určenie manželského výživného tak, že odporcu zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky titulom manželského výživného mesačne sumou 400 eur, počnúc od 09. 04. 2015, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa tohto ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky. Zaostalé výživné za obdobie od 09. 04. 2015 do 30. 06. 2015 v sume 603,26 eura je odporca povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 71 ods. 1, 2 Zákona o rodine a vykonaným dokazovaním. Mal za preukázané, že účastníci konania sú manželia a ich manželstvo trvá. Od februára 2015 už spolu nežijú, navrhovateľka je na materskej dovolenke s maloletou S. D., nar. XX. XX. XXXX, pričom sa osobne stará aj o druhé dieťa pochádzajúce z manželstva P. D., nar. XX. XX. XXXX. Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eura od júna 2015. Pracovala na dohodu u Mesta Komárno, pričom poslednú mzdu obdržala v mesiaci marec 2015, kde v priemere zarábala 266,50 eura/mesiac. V mesiaci apríl a máj bola bez príjmu. Rodinné prídavky nepoberá ani na jedno z detí z dôvodu, že sú s odporcom manželia, odporca pracuje v zahraničí, kde si pôvodne na staršiu dcéru P. aj uplatňoval rodinné prídavky. Z pracovnej zmluvy odporcu súd zistil, že pracuje pre švajčiarsku firmu Viking Catering AG, Basel, kde je zamestnaný na pozícii hlavného barmana na riečnej lodi. Podľa čl. 6 pracovnej zmluvy má hrubá mzda 2.300 CHF/mesiac, z čoho suma 495 CHF je zrážaná priamo zo mzdy na pokrytie stravy a ubytovania. Priamo v tomto článku je zakotvené, že zamestnanec má právo, aby dostával prepitné od zákazníkov. Z výplatnej pásky vyplynulo, že odporca dosiahol čistý príjem 1.355,54 eura za mesiac apríl 2015, za marec 2015 - 1.223,75 eura. K tomuto príjmu, ku ktorému súd pripočítal minimálne 600 eur titulom prepitného, na ktoré má odporca nárok podľa pracovnej zmluvy (navrhovateľka tvrdila, že prepitné je až do výšky platu), bol súd toho názoru, že odporca je schopný pri zachovaní rovnakej životnej úrovne manželov platiť manželské výživné sumou 400 eur mesačne. Súd

prihliadol aj na tú skutočnosť, že manželia sa rozišli v čase, keď navrhovateľka bola tehotná a sama sa starala o dve maličké deti. Takto bude navrhovateľka poberať rodičovský príspevok 203,20 eura, manželské výživné 400 eur, celkovo 603,20 eura. Okrem toho, odporca jej dobrovoľne zasiela výživné 350 eur na 2 deti. O zaostalom výživnom súd rozhodol za obdobie od podania návrhu 09. 04. 2015 do 30. 06. 2015, ktorú sumu vypočítal tak, že za mesiac apríl sumu 400 eur vydelil 30-timi dňami a dostal denné výživné 13,33 eura, túto sumu násobil počtom 22 dní, ktorá suma predstavuje 293,26 eura, za mesiac máj a jún 2x po 400 eur, celkovo zaostalé výživné predstavuje 1.093,26 eura. Z tejto sumy súd odpočítal mesačne 150 eur (zaplatil plyn 90 eur, elektriku 60 eur) a vodné za polroka 40 eur, celkovo 490 eur. Zaostalé výživné tak predstavuje sumu 603,26 eura, ktorú sumu súd zaviazal odporcu zaplatiť naraz do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko pri príjmoch, ktoré dosahuje odporca, táto suma neohrozí jeho výživu. Naopak, navrhovateľka sama vychováva dve malé deti a finančné prostriedky potrebuje. Vo zvyšku súd návrh zamietol z dôvodu, že navrhovateľka žiadala manželské výživné v sume 600 eur mesačne, nakoľko súd bol toho názoru, že suma 400 eur + rodičovský príspevok 203,20 eura mesačne postačujú na výživu navrhovateľky a prihliadol aj na tú skutočnosť, že odporca už v súčasnosti dobrovoľne platí výživné na dve deti v sume 350 eur mesačne. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP a vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zamietnutia návrhu navrhovateľky na určenie manželského výživného. Namietal, že súd prvého stupňa pri výpočte jeho čistej priemernej mesačnej mzdy pochybil, pretože vychádzal z hrubej mzdy 2.300 eur. Z obsahu pracovnej zmluvy zo dňa 30. 01. 2015 vyplýva, že podľa čl. 6 jeho hrubá mzda predstavuje sumu 1.901 eur a z tejto sumy mu zamestnávateľ okrem daní a odvodov zráža 495 CHF na zabezpečenie stravy a bývania. Okrem toho, pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 04. 03. 2015 do 16. 11. 2015, t. j. na 8,5 mesiaca. Podľa ním predloženej a v súčasnosti platnej pracovnej zmluvy jeho priemerný čistý zárobok za 12 mesiacov je $913,50 \text{ eura} (1.223,75 + 1.355,54 = 2.579,29 : 2 = 1.289,64 \times 8,5 = 10.961,982 : 12 = 913,49)$. Pokiaľ ide o prepitné, ktoré vyplýva z čl. 6 pracovnej zmluvy, súd nesprávne vychádzal z vyčíslenej priemernej mesačnej mzdy za 12 mesiacov, ku ktorej pripočítal za každý mesiac 600 eur za prepitné, čo nemal za preukázané. Vychádzal len z výpovedí navrhovateľky. Navrhovateľka bola na lodi len do roku 2011, kedy sumy prepitného boli pomerne vysoké. V posledných troch rokoch účastníci lodných výletných plavieb preferujú úhrady služieb all inclusiv, pri ktorých cenách výletných plavieb zahŕňa aj ceny nápojov, takže prepitné sa zredukovalo na úplne bezvýznamné sumy, ktoré sa nezdaňujú. Súd na tieto okolnosti nevykonal žiadne dokazovanie. Jeho reálny mesačný príjem tak aj s prepitným predstavuje cca 1.000 eur, a nie 1.900 eur, ako to ustálil súd prvého stupňa. Súd pri určení manželského výživného vôbec neprihliadol na jeho nevyhnutné výdaje, a to výdavky na cestovné domov - 3x počas trvania pracovného pomeru, pričom jedna cesta vychádza na 100 eur. Ďalej neprihliadol na to, že 8,5 mesiaca má na lodi zabezpečené bývanie aj stravovanie, avšak rok má 12 mesiacov, počas ktorých tiež musí uspokojiť svoje základné životné potreby. Okrem nevyhnutných potrieb platí 50 eur rodičom, u ktorých býva, odvody do Všeobecnej zdravotnej poisťovne 57,68 eura, poistenie pre staršiu dcéru platí 23 eur mesačne, vlastné poistenie 55,86 eura mesačne, poistné za auto 12 eur mesačne a poplatky za telefón. Okrem toho platí 180-190 eur za navrhovateľku za náklady spojené s užívaním rodinného domu, ktorý užíva s deťmi, čo považuje za manželské výživné, keďže on v dome už od februára 2015 nebýva. Na maloleté deti platí výživné vo výške 350 eur. Má za to, že svoje povinnosti voči manželke a deťom zabezpečuje v súlade s ust. § 71 Zákona o rodine, a preto návrh na určenie výživného na manželku nebol podaný dôvodne, keďže doposiaľ zaplatil za navrhovateľku všetky náklady súvisiace s bývaním a to vo výške 180 až 200 eur podľa spotrebovaných služieb spojených s užívaním domu. Navyše, spoločný dom užíva navrhovateľka aj maloleté deti spolu s rodičmi navrhovateľky, ktorí navrhovateľke (ako uvádza) účinne pomáhajú. Ak v ich dome bývajú, aj oni by sa mali v adekvátnom pomere podieľať na úhradách a výdavkoch spojených s bývaním. Počas spolužitia aj po odchode zo spoločnej domácnosti si svoje povinnosti voči navrhovateľke, ako aj deťom, plnil a aj plní tak, že viac ako polovicu svojej mzdy im posiela, takto zabezpečuje, aby životná úroveň manželky a jeho bola v zásade rovnaká. K rodičovskému príspevku 203,20 eura jej platí priemerne 190 eur, spolu má 400 eur. Keď zaplatí manželské výživné 190 eur a výživné na deti 350 eur, z čistej mzdy 913,50 eura mu zostane cca 370 eur. Z vyššie uvedených dôvodov má za to, že návrh navrhovateľky dôvodný nie je, keďže svoje povinnosti uložené mu zákonom v § 71 ods. 1 Zákona o rodine si riadne plní a plní si ich v rozsahu, ktorý zabezpečuje navrhovateľke rovnakú životnú úroveň ako má on. K návrhu pripojil pracovnú zmluvu zo dňa 30. 01. 2015, uzatvorenú so spoločnosťou Viking Catering AG, Basel, na dobu určitú do 16. 11. 2015. Hrubá mesačná mzda

zamestnanca je stanovená na 1.901 eur, pričom opätovne je v bode 6 zmluvy uvedené, že zamestnanec môže od zákazníkov prijímať prepitné, pričom výška tohto prepitného môže byť každý mesiac iná.

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti napadla v zákonnej lehote odvolaním i navrhovateľka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že odporca bude zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 600 eur mesačne od podania návrhu a zároveň jej uhradí sumu 1.640 eur titulom zaostalého výživného, ako aj trovy konania. Dôvodila tým, že v minulosti pracovala s odporcom v zahraničí, pričom jej príjem z predmetného zamestnania bol identický ako má teraz odporca. Po narodení maloletých detí sa musela vzdať svojho dobre plateného miesta a ostať s deťmi na materskej dovolenke, čím došlo k objektívnemu zníženiu jej osobného príjmu. Odporca jej prestal prispievať na životné potreby napriek skutočnosti, že v súčasnej dobe ako matka, pri absencii odporcu v ich spoločnom živote, nemá takmer žiadne možnosti zabezpečiť si peňažné prostriedky na zabezpečenie potrieb detí, domácnosti, ako aj jej samej. Odporcov čistý mesačný príjem je z titulu pracovnej zmluvy je 1.355 eur, pričom uvedený príjem dosahuje už po zrazení dohodnutých poplatkov za stravu a bývanie. Okrem uvedeného poberá v zahraničí aj rodinný prídavok na deti vo výške takmer 200 eur mesačne, k tomu je potrebné pripočítať garantované tringelty, z ktorých súd priznal len sumu 600 eur, pričom však podľa jej tvrdení a praxe na lodi, na ktorej odporca v súčasnosti pracuje, dosahuje minimálnu sumu jeho zárobku z titulu pracovnej zmluvy. Celkovo tak odporca dosahuje čistý príjem 2.155 eur (1.355 eur plat pracovná zmluva, 200 eur rodinný prídavok, 600 eur tringelty). Odporca v mesiacoch apríl, máj, jún uhradil sumu 150 eur a jednorazovo 40 eur, t. j. za 3 mesiace spolu sumu 490 eur, čo predstavuje cca 163 eur mesačne ako suma na náklady spojené s užívaním domu. Túto sumu odporca považuje za manželské výživné. Ak by aj pripustila, že ide o manželské výživné, ktoré týmto odporca uznal, tak z tejto sumy možno považovať za manželské výživné len polovicu tejto sumy, teda sumu 245 eur, keď odporca použil túto sumu na úhradu nákladov na spoločnú vec, konkrétne ide o rodinný dom, ktorý majú účastníci konania v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Ak odporca uhradil účty za elektriku, vodu a plyn, uhradil tak v zmysle § 144 OZ náklady spojené s užívaním a udržiavaním spoločnej veci, na ktorých úhradu je povinný. Na základe uvedeného možno z uvedenej sumy nanajvýš uznať polovicu tejto sumy ako manželské výživné. Za úvahu stojí aj skutočnosť, že z peňazí, ktoré majú k dispozícii, musí uhrádzať aj ďalšie náklady súvisiace s údržbou spoločnej veci, napr. čistiace prostriedky a pod. V neposlednom rade je nutné započítať hodnotu ňou vynaloženej práce na udržanie a zachovanie vecí. V zmysle ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine má nárok na rovnakú životnú úroveň ako odporca. Tvrdí, že odporcov mesačný príjem je minimálne 2.155 eur mesačne a ak z tejto sumy odpočíta sumu 350 eur určenú na výživné pre maloleté deti a sumu 400 eur určenú na výživné pre manželku, ostane mu k dispozícii 1.405 eur, teda suma čistého príjmu bez ďalších výdavkov na ubytovanie, stravu alebo ošatenie. Naopak, jej príjmy sú: 203,20 eura rodičovský príspevok, ku ktorej sume, ak pripočíta sumu 350 eur ako výživné na maloleté deti a súdom určenú sumu 400 eur ako výživné na manželku, jej príjem bude suma 953,20 eura. Z toho musí uhradiť náklady na dom vo výške 163 eur (keďže predpokladá, že odporca nebude viac tieto náklady na dom uhrádzať po tom, ako rozhodne súd), takže jej ostane suma 790,20 eura. Z tejto sumy bude musieť uhrádzať stravu a ďalšie náklady pre maloleté deti, ako aj pre seba. Pritom odporca má pre seba v čistom sumu 1.405 eur bez ďalších nákladov a ona by mala k dispozícii sumu 790,20 eura. Je preto namieste, aby súd vyhovel jej návrhu a určil výživné na manželku vo výške 600 eur, aby sa aspoň čiastočne vyrovnala jej životná úroveň so životnou úrovňou odporcu. Namietala i výrok súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o trovách konania. Poukázala na ust. § 142 ods. 2 OZ a mala za to, že súd prvého stupňa nepostupoval v jeho zmysle, keď jej ako čiastočne úspešnej účastníčke nepriznal nárok na čiastočnú náhradu trov konania. V prípade, ak sa chcel odchýliť od pravidla vysloveného v § 142 OZ, musí vychádzať zo zákona a prípadnú odchýlku náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka. Zároveň namietala, že rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, keďže uviedol, že vzhľadom na charakter sporu, súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

K podanému odvolaniu navrhovateľky sa písomne vyjadril odporca, ktorý uviedol k tvrdeniam navrhovateľky, že pokiaľ on v dome nebýva a nespotrebuje žiadnu časť služieb spojených s užívaním domu a hradí celú spotrebu týchto služieb za navrhovateľku a jej rodičov, ktorí spolu s ňou v dome bývajú, je pochopiteľné, že aj za deti, na ktoré však pravidelne a včas platí výživné spolu vo výške 350 eur, je potrebné celú túto sumu považovať za manželské výživné, a nielen polovicu, ako to tvrdí navrhovateľka. Pokiaľ navrhovateľka započítava hodnotu akejkoľvek práce vynaloženej na udržiavanie a zachovanie vecí, uvádza, že dom sa nachádza v perfektnom stave, je úplne zariadený, ktorý si nevyžaduje, aby navrhovateľka vynakladala akékoľvek práce na jeho udržiavanie a zachovanie. Pokiaľ

v byte upratuje a utiera prah alebo robí bežné domáce práce, býva predsa v dome so svojimi rodičmi a všetko užívajú len a výlučne oni; navrhovateľka to predsa nemôže považovať za práce súvisiace s udržiavaním a zachovaním vecí, za ktoré by jej ešte aj navyše mal niečo priplácať. V ostatnom sa pridržiava dôvodov uvedených vo svojom odvolaní.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa tak vo vyhovujúcej, ako aj v zamietajúcej časti podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania pri splnení si povinnosti verejného vyhlásenia rozhodnutia v zmysle § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolania oboch účastníkov konania nie sú dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Predmetom konania bol návrh navrhovateľky na určenie výživného v zmysle § 71 ods. 1 Zákona o rodine, ktorým sa domáhala, aby odporca (jej manžel) jej bol povinný prispievať na výživu mesačne sumou 600 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Svoj návrh odôvodnila tým, že z manželstva pochádza maloletá P. a v čase podania návrhu očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa, ktoré sa narodilo dňa XX. XX. XXXX. Navrhovateľka pracovala na skrátenej úvazok, z ktorého mala príjem 220 eur mesačne a od 20. 04. 2015 nastúpila na materskú dovolenku. S odporcom tvorili manželský pár a spoločnú domácnosť, i keď odporca z titulu svojho zamestnania ako barchefa na výletnej lodi vo Švajčiarsku sa zdržiaval doma pomerne málo. Uvedené sa zmenilo až v roku 2015, keď od uvedeného dátumu odporca navrhovateľke prispieval len ním určenou minimálnou sumou, pričom má mesačný príjem 1.400 eur. Od februára 2015 manželia žijú oddelene a prakticky spolu nekomunikujú. Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok od mesiaca jún 2015 vo výške 203,20 eura. Navrhovateľka uviedla, že má výdavky spojené s užívaním domu a to plyn 90 eur, elektrika 60 eur, voda polročne 40 eur. Odporca jej zaplatil v apríli 250 eur a v máji 2015 350 eur, v júni 350 eur. Odporca sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadril, že je ochotný platiť manželské výživné v sume 180 eur od 09. 04. 2015, avšak žiadal, aby z tejto sumy bola zarátaná suma 90 eur za plyn, 60 eur za elektriku a 40 eur polročne vodu, ktoré sumy každý mesiac zaplatil za spoločný rodinný dom, ktorý užíva výlučne navrhovateľka s deťmi. V konaní bola predložená pracovná zmluva, ktorú uzatvoril odporca so spoločnosťou Viking Catering AG, Basel, podľa ktorej pracuje ako hlavný barman na riečnej výletnej lodi. Podľa pracovnej zmluvy mal dohodnutú hrubú mzdu 2.300 CHF/mesiac, pričom suma 495 CHF/mesiac bude zrážaná priamo na pokrytie stravy a ubytovania. Zároveň sa v pracovnej zmluve uvádza, že odporca ako zamestnanec má právo na to, aby dostával prepitné od zákazníkov, pričom táto suma prepitného sa môže meniť z mesiaca na mesiac. Z predloženej výplatnej pásky za mesiac marec 2015 bola odporcovi vyplatená čistá mzda 1.223,75 eura a za mesiac apríl 2015 1.355,54 eura. Navrhovateľka v priebehu konania tvrdila, že do roku 2011 pracovala na rovnakej lodi ako odporca, pričom tringelty, ktoré barmani dosahovali, predstavovali minimálne sumu vo výške mesačného zárobku.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky titulom manželského výživného mesačne sumou 400 eur, počnúc od 09. 04. 2015. Voči rozsudku súdu prvého stupňa, čo do vyhovujúcej, ako aj zamietajúcej časti, podali odvolania obidvaja účastníci konania.

Podľa článku 1 Zákona o rodine manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobru. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

Podľa § 71 odsek 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí aj jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom (odsek 2 citovaného §-u).

V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a je teda viazaná na právnu existenciu manželstva a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov, príp. keď manželstvo vôbec nevznikne, nevzniká ani vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi. Pokiaľ dôjde v priebehu konania o určenie výživného medzi manželmi k rozvodu, súd môže priznať výživné len do času zániku manželstva. Vyživovacia povinnosť nevzniká

medzi druhom a družkou. Súdna prax rešpektuje prípady, keď manželia spolu nehospodária, resp. spolu nežijú, ako aj pojmový znak vyživovacej povinnosti a to použitie týchto prostriedkov výlučne pre potreby oprávnenej osoby (hoci ide o prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a rozhoduje o osobných potrebách v rámci inštitútu vyživovacej povinnosti manželov aj v prípade neupraveného rozsahu BSM). Zo zásady rovnakej životnej úrovne manžela vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. pri vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Prostredníctvom tohto inštitútu sa teda okrem uspokojovania osobných potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby v dôsledku oddeleného hospodárstva, avšak vzniká disproporcia ich celkovej životnej úrovne. Z princípu rovnosti manželov vyplýva aj zákonný znak vzájomnosti tohto druhu vyživovacej povinnosti, to znamená, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený a povinný na jej plnenie. Žiaducim stavom je dobrovoľné plnenie vzájomnej vyživovacej povinnosti, ktorá jej úprava súdnym rozhodnutím neprichádza do úvahy. Zákon súdu umožňuje zasahovať do tohto vzťahu a vecná legitímácia manželovi vzniká len v prípade, ak druhý manžel vyživovaciu povinnosť neplní vôbec alebo nie v plnej miere, v dôsledku čoho vzniká rozdiel v životnej úrovni manželov. Pojem „v zásade rovnaká životná úroveň obidvoch manželov“ znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí. Treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných a iných špecifik týkajúcich sa jednotlivých manželov. Treba zhodnotiť aj namáhavosť práce vykonávanej manželom, od ktorého sa výživné požaduje. Zákon ukladá povinnosť obligatórne prihladať aj na starostlivosť o domácnosť, pričom už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady oddeleného života v prípade starostlivosti o dieťa.

Súd vždy pri rozhodovaní o výživnom na manžela v zmysle § 71 ods. 1, 2 Zákona o rodine si musí zabezpečiť podklady pre záver o životnej úrovni rodičov.

V preskúmvanej veci odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, vychádzal zo zákonného znenia ust. § 71 ods. 1, 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť a ich životná úroveň má byť v zásade rovnaká. Keďže navrhovateľka zabezpečuje starostlivosť o dve maloleté deti pochádzajúce z manželstva a je na materskej dovolenke, ktorej príspevok vo výške 203,20 eura predstavuje jej jediný príjem, má nesporne nárok na výživné od svojho manžela, ktorý je v riadnom pracovnom pomere. Pokiaľ súd prvého stupňa vychádzal z príjmu deklarovaného zamestnávateľom za mesiac apríl 2015 1.355,54 eura a za mesiac marec 2015 1.223,75 eura (po tom, čo už bolo z uvedeného odrátané ubytovanie a strava) a pripočítal titulom prepitného minimálne sumu 600 eur, jeho postup podľa názoru odvolacieho súdu bol správny a logický. Navrhovateľka v konaní tvrdila, že odporca dosahuje u svojho zamestnávateľa prepitné minimálne vo výške mesačného platu. Odporca túto skutočnosť poprel, tvrdil, že takáto prax bola na lodi do roku 2011, kedy tam pracovala navrhovateľka a v súčasnej dobe už účastníci plavieb na výletných lodiach využívajú služby all inclusiv, a teda tringelty sú už len minimálne. Napriek týmto rozporným tvrdeniam oboch účastníkov, odvolací súd mal za to, že odporca má príjem okrem mzdy i z prepitného, čo sám zamestnávateľ uvádza i do bodu 6 pracovnej zmluvy. Sám odporca priznal, že prepitné síce je, zrejme nie v takej výške ako v minulosti, avšak jeho dostávanie nepoprel. Za situácie, že tu ohľadne výšky prepitného bolo tvrdenie voči tvrdeniu, pričom navrhovateľka vychádzala z reálnej praxe na lodi do roku 2011 a odporca popieral súčasný stav ohľadne poberania prepitného, odvolací súd mal za to, že suma 600 eur, ktorú súd prvého stupňa ustálil ako minimálnu sumu, ktorú odporca poberá z titulu prepitného, je reálna a odporca takúto sumu okrem mesačnej mzdy poberá. Stanovené výživné na manželku preto v sume 400 eur, tak ako to určil súd prvého stupňa, s tým, že odporca si plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom a navrhovateľka poberá ešte aj materský príspevok pri zohľadnení nákladov, ktoré má aj odporca, bude predstavovať približne rovnakú životnú úroveň oboch manželov. Samotné určenie životnej úrovne, ktorá by mala byť zásadne medzi manželmi rovnaká, nie je možné vyjadriť na eurá alebo centy, avšak odvolací súd mal za to, že rozhodnutím súdu prvého stupňa došlo k určeniu aspoň približne rovnakej životnej úrovne oboch účastníkov konania ako ešte stále manželov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutých častiach, a teda v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže obaja účastníci mali v konaní čiastočný úspech. Navrhovateľka mala neúspech v sume 200 eur mesačne a odporca mal neúspech v sume 400 eur mesačne. I napriek uvedenému, odvolací súd bol toho názoru, že i v takomto prípade je zákonný a dôvodný postup pri rozhodovaní o trovách konania v súlade s ust. § 142 ods. 2 OSP.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.